

Skötselråd för ditt hem

Ett sprillans nytt hem, med nya golv, nya väggar och nya vitvaror... Visst är det härligt? Känslan av nytt och fräscht kan hålla i sig längre om du rengör och underhåller ditt nya hem på rätt sätt - dessutom minskar slitaget med regelbunden skötsel.

I samband med tillträde ska du ha fått tillgång till gällande bruksanvisningar och underhålls-dokument från Östersundshem, för det som finns installerat i din bostad. Vid ytterligare frågor eller tveksamhet [hänvisar vi till respektive leverantörs information](#), som du hittar i din bopärm eller via leverantörens hemsida.

I detta dokument ger vi generella råd om hur man tar hand om en ny bostad. Det kan därför finnas skötselråd för material som du inte har, i så fall kan du bortse från dessa.

Rengöringsmedel

Undvik rengöringsmedel som påverkar miljön och välj istället miljövänliga, skonsamma alternativ. För vardagsrengöring räcker det många gånger med miljömärkt handdiskmedel och vatten. Komplettera gärna med såpa eller annat medel märkt med "Bra miljöval" eller "Svanen". Som ytterligare hjälpmedel kan man ha nytta av [vit skrubbsvamp](#), [tvålull](#), [citronsyra](#), [ättiksprit](#), [T-röd](#) eller [hushållssoda](#).

Golv och väggar

Träggolv bör hållas fria från smuts och grus för att undvika repor och andra märken. En dörrmatta innanför ytterdörren hjälper och sätt gärna tassar på möblerna (inte metalltassar då de kan ge fläckar) så undviker du onödiga repor i golvet. Byt ut tassarna med jämna mellanrum, då även de kan samla smuts och grus som repar.

Golven städas med dammsugning och torkas med lätt fuktad skurtrasa och mildt rengöringsmedel om det behövs. Den vattenfilm som bildas efter skurduken ska torka inom 1 min, annars har golvet fått för mycket vatten. Vattenansamlingar bör torkas upp omedelbart eftersom vatten kan ge fläckar eller göra att golvet "reser sig". Tänk också på att hålla vattnet borta från lister och trösklar, så det inte rinner in där under och bildar fuktskador.

Våtrumsmatta rengörs på samma sätt, genom att dammsuga och sedan våttorka med mildt rengöringsmedel.

Kakel och klinker som är glaserad behöver endast torkas av med fuktig trasa och sedan torkas torra. Oglaserad kakel och klinker kan rengöras med såpa, då skapas samtidigt en skyddande yta. Kalkrester avlägsnar du enklast med miljömärkt surt rengöringsmedel eller citronsyra.

Kakelfogar bör rengöras regelbundet med en kraftig rotborste. Använd varmt vatten och ett mildt rengöringsmedel. Rengör fogen innan det blir "rosafärgad" av tvålrester och hudavlagringar.

Målade väggar kan rengöras med mildt rengöringsmedel och ljummet vatten (inte varmt!) och tvätta alltid nedifrån och upp. Torka sedan torrt. Använd aldrig sprit eller starka organiska lösningsmedel. Svarta missfärgningar som kan uppstå från t.ex nycklar eller ringar kan tas bort med ett rent radergummi.

Om mögel uppstår inomhus bör det alltid undersökas noggrant. Mögelpåväxt och

svampangrepp kan i värsta fall ge svåra hälsoproblem. **Experthjälp rekommenderas för analys och lämpliga åtgärder.** Mögel kan endast tvättas bort tillfälligt och inte permanent.

Innertak

Ett tak kan vara svårt att rengöra. Risken är stor att det blir flammigt efter tvättning, så torka vid behov varsamt med vatten, mildt rengöringsmedel och duk. Tänk på att ett jämt smutsat tak ofta ser bättre ut än ett flammigt tak efter en misslyckad tvätt. Runt ventilationslock kan du rengöra taket genom att dammsuga med dammsugarborste, snurra ej på locket – då rubbas inställningen.

Fönster

Tvätta dina fönsterrutor i alla fall två gånger per år för att bibehålla en enkel rengöring. Rengör med ljummet vatten och diskmedel för att skapa en löddrig yta som skrapas ren med gummiskrapa. Efter en tid i ditt nya hus kan fönstren börja kännas tröga, då är det dags att smörja gångjärnen.

Köket

Snickerier kan torkas av med handdiskmedel och ljummet vatten, alternativt rengöringsmedel eller såpa.

Köksluckor kan efter en tids användning behöva justeras. Detta görs med hjälp av en skruvmejsel. På gångjärnen finns två skruvar, den ena justerar luckan på höjden och den andra justerar på djupet.

Bänkskivor av olika material tål inte hög värme. Därför bör du aldrig ställa kastruller eller stekjärn direkt på bänkskivan.

Laminatbänkskivor rengörs med en fuktad trasa samt ett mildt rengöringsmedel.

Blandare rengörs med mildt handdiskmedel och ljummet vatten. Tänk på att rengöra blandarens sil med jämna mellanrum.

Diskho och rostfri diskbänk rengörs med diskmedel och ljummet vatten. Du kan också använda vit skrubbsvamp. Tvålull rengör effektivt men kan ge repor, använd hellre ett rengöringsmedel med lätt slipeffekt. Rengör regelbundet diskbänkens vattenlås genom att ta loss och rensola det. Skruva även bort silen i diskhon någon gång om året för att rengöra under den, men skruva fast den ordentligt igen för att undvika läckage.

Induktionshäll håller du ren genom att regelbundet torka upp matrester som annars kan bränna fast. Använd en trasa och mildt rengöringsmedel. Använd inte skarpa föremål eller tvålull på hällen då den lätt kan repas.

Ugn rengörs genom att stryka på flytande såpa och värma ugnen till 100 grader C. Stäng av när såpan bubblar och låt ugnen svalna. Fastbrända fläckar kan gnuggas bort med tvålull, skölj sedan rent med vatten. Om du har en självrengörande ugn så följer du bara anvisningarna i bruksanvisningen.

Kyl- och frysskåp blir rena med handdiskmedel och vatten. Dammsug baksidan av kylan och frysen någon gång om året. Damm som samlas där bak kan leda till att elförbrukningen ökar och i värsta fall utgöra en brandrisk. En frys med mycket is drar också extra energi. Frosta därför av frysen regelbundet. Om du har en frostfri frys så följer du bara användningsanvisningarna i bruksanvisningen. Rostfria dörrar rengörs enkelt med mikrofibertrasa.

Spisfläkt kan torkas med fuktig trasa. Om ytorna är mycket smutsiga kan du använda lite handdiskmedel i vattnet. Eftertorka med torr trasa. Använd inte frätande eller slipande rengöringsmedel. Fettfiltret behöver rengöras en gång i månaden. Diska i diskho eller i diskmaskin, med låg temperatur. Spisfläkten är även en del av ventilationsanläggningen, läs om övrig skötsel i bruksanvisning.

Diskmaskinen ska hållas ren för att undvika stopp eller dålig lukt. Skölj därför av disken

från matrester innan du ställer in den. Kör ett tomt program då och då för att hålla maskinen fräsch, det finns även speciell maskinrengöring att köpa i väl sorterade livsmedelsbutiker. Rengör silar, spolarmar och pump vid behov. Lämna diskmaskinens dörr helt öppen efter tvätt för att disken ska torka snabbare, då undviker du också att bakterier eller mögel bildas, men låt inte dörren stå på glänt då det kan skapa fuktskador på köksinredningen ovanför! Läs mer i bruksanvisning från leverantören.

Om du ska resa bort så stäng av vattnet till diskmaskinen genom att vrida på vattenavstängningen, som sitter på köksblandaren eller på slangen till diskmaskinen (s.k. Ballofix).

Badrummet

Porslinstvättställ rengörs med mjuk trasa fuktad i vatten och ev. rengöringsmedel utan slipmedel eller tvällösning. Tvättstället tåler de flesta kemikalier med undantag för starka syror och alkalier. Använd inte skurmedel, stålull, hårda eller vassa föremål som kan repa tvättställets yta. Rengör även vattenlåset några gånger per år.

Duschväggar av glas samt kakel och klinker som fått kalkavlagringar rengörs enkelt genom att blanda varmt vatten med ättiksprit, det löser upp kalk. När duschväggarna börjar gnissla är det dags att smörja gångjärn och lyftmekanismen.

Golvbrunnen bör rengöras regelbundet för att fungera bra och inte lukta illa. Rensa vattenlåset genom att ta bort silen och lyfta upp insatsen. Ta om möjligt isär vattenlåsdelarna så att du kommer åt överallt.

Toalettstolen tvättas med handdiskmedel eller såpa. Det finns också miljömärkta rengöringsmedel speciellt avsedda för toalettrensning. Du kan desinficera med hjälp av ättiksprit: *häll i en deciliter, låt stå en stund, borsta rent och spola sedan*. Rengör också under kanten på toaletten, där samlas smuts som med tiden luktar illa.

Tvättmaskinen arbetar bäst och drar mindre energi om filter och silar rensas regelbundet. Rengör tvättmedelsfack och ev. vallar av olöst tvättmedel. Kör maskinen tom på högsta temperatur då och då för att lösa tvättmedels-rester och avlagringar som kan bildas. Välj miljömärkta tvättmedel, följ doserings-anvisningarna och fyll maskinen med tvätt. Centrifugera noga så minskar torktiden.

Torktummlaren har ett filter som samlar ludd. Ta bort luddet regelbundet, annars ökar torktiden och onödig energi går åt. Om filtret inte rensas kan maskinen i värsta fall gå sönder då den inte kyls ner ordentligt. Töm även behållaren med kondensvatten efter varje tumling. Rengör ventilations-kanaler och kondensor vid behov. Övrig rengöring sker med mildt diksmedel och mjuk trasa.

Fräscht våtrum

Håll i övrigt våtrummet torrt och rent för att undvika dålig lukt eller mögel. Använd gummiskrapa för att ta bort vatten på golvet och rengör regelbundet. Se också till att ventilationen i våtrummet är tillfredställande. **Borra inga hål i väggarna i badrummet, då fukt kan tränga in och orsaka mögel-skador.**

Vatten och ventilation

Tappvatten för bad, WC, dusch och kök kan stängas av med avstängningsventilerna i schaktet bakom inspektionsluckan i badrummet.

Ventilationssystemet kräver noggrann skötsel för att fungera som det ska. Ventilerna kan rengöras på plats med fuktad trasa eller papper. För grundligare rengöring kan du behöva ta ned ventilerna och diska dem med diskmedel och ljummet vatten.

Obs! Var noga med att inte snurra på något, då inställningarna kan gå förlorade. Skulle det hända behövs det professionell hjälp för en ny injustering.

Tecken på att ventilationen fungerar el. inte:

- Håll en bit papper intill frånlufts-ventilen, pappret bör sitta kvar av kraften i utsuget.
- Om det bildas fukt på fönster inomhus kan orsaken vara bristande ventilation eller dålig luftcirkulation.